

LLIURAMENT DEL XXII PREMI SOLIDARITAT

Parlament de Catalunya, 17 de febrer de 2009

El Premi Solidaritat, instituït i atorgat per l'Institut de Drets Humans de Catalunya, dóna enguany una especial transcendència –i, com ja s'ha dit, no és pas una casualitat– a un dels valors universals més importants: els drets humans de la infància i l'adolescència.

Recollim el repte, senyor Cots, recollim el repte que ens ha llançat avui aquí, que, en definitiva, penso que no deixa de ser absolutament coherent amb tota la seva trajectòria i que em fa l'efecte que enguany, precisament, és especialment important que ho puguem fer.

La Convenció de les Nacions Unides sobre els drets dels nens afirma que “els drets de participació són necessaris per créixer com a persones, es consideren voluntaris, però requereixen la iniciativa personal i han de ser actius”.

En la Convenció de les Nacions Unides, aquests drets són els d'opinió, de llibertat d'expressió, de pensament, de consciència i de religió, de llibertat d'associació, de protecció de la vida privada i de dret a una informació adequada.

Fa poc més d'un any, el Parlament va organitzar una jornada per la inclusió social i la lluita contra la pobresa, fruit de l'acord de tots els grups parlamentaris en el si de la Comissió de Benestar i Immigració i també de la voluntat expressada per la Mesa del Parlament d'obrir el debat parlamentari a tota la ciutadania.

I és per això que he volgut començar avui, encara que fos de manera aïllada, amb la cita de Manfred Max-Neef per recordar, d'una banda, la lluita que lliurem contra la pobresa, batalla que agafa més transcendència si cal en el context de la crisi econòmica global en què ens trobem avui dia, i per evocar, de l'altra, una estadística tan freda i real com colpidora. La majoria dels pobres són xiquets i xiquetes, la majoria dels xiquets i xiquetes són pobres.

Aquesta trista radiografia de l'actualitat, aquest retrat que hauria de pesar més en la consciència de tots plegats, no és tan lluny de casa, per bé que sovint es vulgui relacionar amb països subdesenvolupats.

La pobresa s'intensifica i cada vegada hi ha més gent per sota del llindar de la pobresa. Sense anar més lluny, aquí a Catalunya aquesta pobresa gairebé supera una cinquena part de la població i del milió de persones pobres que hi ha –ho repeteixo, a Catalunya–, entre 100.000 i 120.000 són nens i joves que, d'aquesta manera, estan condemnats a l'exclusió o tenen un risc molt important de patir-ne.

A escala global, el panorama és molt més esborronador encara. Cada any, 10 milions de xiquets menors de cinc anys moren a causa de malalties fàcilment evitables. Més de deu mil moren o queden greument lesionats a causa de les mines antipersona. Arreu del món, 250 milions de xiquets i xiquetes entre quatre i catorze anys treballen i 120 milions d'aquests ho fan en condicions d'explotació. A més, 150 milions de xiquets i xiquetes pateixen desnutrició, 145 milions d'infants de sis a onze anys no van a classe i 30 milions més són víctimes d'explotació sexual pels traficants.

Aquesta és la realitat. És dura, però és la realitat. Nens i nenes que han de suportar la greu vulneració dels seus drets, malgrat les declaracions, els protocols o els plans encaminats a protegir-los.

No ens podem quedar, evidentment, només amb l'anàlisi negativa, tot i que realista; intentem també fer la lectura més positiva i destacar especialment la voluntat optimista de la gent que treballa dia a dia per canviar aquestes dinàmiques i avançar, encara que sigui amb petits passos, cap a un món més just i més solidari, perquè el món el canviem amb petits passos com, de fet, ens han demostrat les persones que avui tenim l'honor de guardonar.

Tenim a les nostres mans poder millorar la societat on vivim, aquesta és la seva més important lliçó.

No pensin que això que els dic és una utopia o un somni irrealitzable. Estic convençut que, si tots plegats hi dediquem esforços i temps, si la ciutadania, la societat civil, les institucions d'aquest país es donen la mà en la lluita contra les desigualtats i contra la violació dels drets humans dels infants i dels adolescents, llavors serem capaços de, pas a pas, construir una societat millor, més justa, més igualitària, per tant, més lliure.

Els demano, doncs, un esforç més perquè el resultat valdrà la pena. Cada dia, un pas més.

Com deia, avui comptem en aquest auditori amb dues persones que fa temps que prediquen amb l'exemple i que ens mostren el camí que cal seguir per arribar a aquest món que somniem, que desitgem.

El senyor Jordi Cots i el senyor Carlos Nadal són dos exemples excel·lents que, amb el treball de cada dia, es pot construir, es construeix, de fet, una societat millor, i és per això que vull fer-los arribar l'agraïment i el reconeixement solemne en nom del Parlament de Catalunya per la tasca que fan a favor del respecte i de la plena realització dels drets dels infants i els adolescents i dels drets humans en el seu conjunt.

Senyor Cots, moltes felicitats pel Premi Solidaritat 2008. En primer lloc, gràcies per escoltar els infants. Vostè va afirmar en una tesi que, per mi, és de referència que “els adults no sabem escoltar els infants”. Doncs, bé, vostè i la gent com vostè no tan sols han demostrat que sí que els saben escoltar, sinó que, a més, amb el seu exemple, ens mostren a la resta com fer-ho per millorar cada dia.

I gràcies també per ajudar en la participació social d'aquests infants i dels adolescents; això és, en la seva incorporació a la ciutadania activa, al sentit de ciutadania i l'esperit cívic que, de fet, són els valors de futur més importants perquè una societat sigui avançada i, fins i tot, moderna.

Senyor Carlos Nadal, l'enhorabona per la Menció Especial Mitjans de Comunicació. Gràcies per fer aquest periodisme combatiu i valent a favor de la llibertat d'expressió quan el més fàcil, sovint, és callar, és no posar-se en problemes; per predicar amb l'exemple i fer un periodisme de denúncia, independent, compromès, en definitiva, una cosa tan important com és un periodisme de valors.

Gràcies també per ser un exemple no tan sols per als seus companys de professió, sinó per al conjunt de la societat i per dignificar una feina que pot ajudar a crear consciència i generar una nova militància social i cívica de ciutadans cada vegada més compromesos i més solidaris en la cerca i la construcció d'un país millor, d'un món millor.

No seria just acabar les meves paraules sense tornar a fer un agraïment, que no perquè el faci cada any deixa de ser absolutament necessari que el repeteixi, i no és altre que agrair a l'Institut de Drets Humans la constant sensibilització i promoció dels drets humans, les llibertats i la democràcia al nostre país per fer de la nostra societat un espai de convivència i solidaritat. Som nosaltres, de debò, que els donem les gràcies per poder fer aquest premi aquí.

Moltes felicitats, doncs, als guardonats d'enguany. Recordar una vegada més que les xiquetes i els xiquets constitueixen l'esglaió més fràgil i més vulnerable de la societat, i esperonar tothom a combatre aquestes desigualtats i aquestes injustícies per a un futur millor, ja que la situació actual de la nostra infància serà el reflex de la nostra societat del demà.

Gràcies a tots vostès per la seva assistència i per poder compartir aquest vespre amb tots nosaltres.

Bona nit.